

tafolt a Baloldali Blokk a Kisgazdapárt vezetésével, hogy elérjük ezt a célt. Amit mi kértünk, éppen úgy a Kisgazdapárt érdeke, mint a többi demokratikus pártoké. Röviden: mi azt kértük a Kisgazdapárttól, harcoljon velünk együtt a nép ellenségei ellen.

— A tárgyalások a már ismert megállapodással végződtek.

Ez a megállapodás kiinduló pontja lehet a magyar demokrácia új, alkotó munkáival feltöltött szakaszának.

Azért vagyok olyan óvatos és azért mondom, hogy lehet, mert a megállapodás még elég friss ahhoz, hogy végleges véleményt lehetne erről mondani, hogy jön ki a megállapodásból a gyakorlatban. A megállapodás nagyon komolyan kötelez. A Kisgazdapárt vezetése a megállapodással lehetőséget kapott arra, hogy jóvátegye azt a mérhetetlen kárt, amit az összeesküvők pártja sáncából okoztak az országnak.

— Mi hiszünk, hogy a megállapodás megkötésével a Kisgazdapárt vezetése komoly takarítás-hoz kezd, megtisztítja pártját a nép ellenségeitől és eltávolítja pártja soraiból mindazokat, akik a parasztságot szembe akarják állítani a demokráciával.

A megállapodás befejtés és szellemét maradék nélkül be kell tartani. Aki a megállapodást megszegné, azt a magyar nép ellenségének kell tekinteni és ennek megfelelően kell vele elbánni.

Úgy kell dolgoznunk mindannyiunknak, hogy a megállapodás a magyar demokrácia megerősödéséhez vezessen.

— A megállapodás ellenére is szükség van a magyar nép további eberségére. A megállapodás megkötésével nem szűnt meg a magyar reakció. Tudnunk kell azt, hogy a reakció csak egy újabb csatát veszített, de még távolról sincs teljes egészében szétzúzva. Ezt vessük agyunkba és ennek megfelelően cselekedjünk.

Szerencsése a magyar népnek, hogy létre jött a Baloldali Blokk

— Eberségünk fenntartása mellett most a nemzet összerejtét alkotó építő munkára, a hároméves terv sikeres megvalósítására kell összpontosítani. E cél érdekében kell, hogy összefogjon ma a magyarság.

Versenyezzenek a pártok egymás között abban, hogy ki tud jobban használni nemzetének, ki tud szebbet, jobbat alkotni, építeni.

Mi, magyar kommunisták a magunk részéről kijelenthetjük; egy ilyen nemes versenyben nem fogunk alulmaradni! A mi pártunk minden erejét az ország talpraállítása érdekében akarja állítani. A mi célunk rövid és világos: gazdag és boldog Magyarország felépítése. Ez a szellem kell, hogy áthatson mindannyiunkat és akkor nem lesz többé bepolitizált válság, hanem rend, nyugalom és jólét fog uralkodni ezen a sokat szenvedett magyar földön. Vonja le a magyar nép az összeesküvés tanulságait és támogatja, kövesse azokat, akik minden akadályon keresztül építik az országot.

— Az események beigazolták, hogy a Baloldali Blokk alkotó munkájával és reakcióelleni harcával nagy szolgálatokat tett az országnak.

A Baloldali Blokk érdeme az, hogy az összeesküvőknek nem sikerült terveiket végrehajtani. Szerencsése a magyar népnek, a magyar demokráciának, hogy ez a tömörülés a két munkáspártnak és a Nemzeti Parasztpártnak létrejött.

Az események beigazolták, hogy a Baloldali Blokk nélkül nem tudnánk biztosítani demokráciánk szabadságunk nyugodt fejlődését. Ezért mindenütt erősíteni kell a három baloldali párt zavartalan együttműködését és harci szövetségét. A Baloldali Blokk támogatására nyeljük meg a magyar nép döntő többségét, erősítsük meg mindenütt a magyar munkásosztály, a dolgozó parasztság megbontathatlan szövetségét. Ha a magyar munkás, magyar parasztl

és haladó értelmiség egy hatalmas, nagy harci szövetségbe tömörül, akkor Kossuth, Petőfi, Tancsics szellemében minden akadályon keresztül és minden ellen-séget legyűrve diadalra visszük a magyar népi demokrácia lobogóját!

Farkas Mihály hosszantartó tapssal fogadott nagy beszéde után Daniss Győző, a Csokonai-színház művésze szavalt el *Ady Endre: A márciusi naphoz* című költeményét, majd Soós Sándor ismertette a 48-as centenáriumi emlékbizottság munkatervét. Végül *Selyem Gábor* a munkásság, parasztság és haladó értelmiség szövetségének és a magyar demokrácia éltetésével zárta be az ünnepélyt. A rendőrszeker a Szózatot játszotta s ezzel a Baloldali Blokknak az egész várost megmozdító márciusi ünnepe véget ért.

Ifjúsági ünnepély az Arany Bikában

Délután fél négy órakor Debrecen város negyvennyolcas ifjúsági bizottsága az Arany Bika dísztermében rendezett ifjúsági műsort. Az ünnepi beszédet *Lemhényi Jenő*, a Bartók Kollégium igazgatója mondta. A műsor keretében a munkás színjátszók léptek fel, a Bartók Kollégium népi csoportja katonanótákat énekelt és népi táncokat mutatott be. A zeneszámokat a MÁV szimfonikus zenekara és a Kollégiumi Kórus adta elő s Bartók kollégisták *Petőfi* és *Ady* verseiből szavaltak.

Díszelőadás a Csokonai színházban

Március 15-e debreceni megünneplésének méltó befejezése volt a Csokonai-színházban megtartott „Bánk bán” díszelőadása. A közönség végigtartotta a magyar drámairodalomnak ezt a hatalmas forradalmi megnyitkozását és a Csokonai-színház prózai együttese bebizonyította, hogy ha megadják

számára a lehetőséget, tud igazán művészt is nyújtani.

Thuróczy Gyula ismét megünnepelte nagyszerű organumát, amelyen áttörték a Bánk bán benesejéből felbuzgó mély érzések. Thuróczy Gyula nem árt meg fejlődésében, a klasszikus színjátszásnak ez a nagy mestere jól beletalálta magát a mai színjátszás új formái közé. Tiborc szerepében Solih Bertalan, a Csokonai-színháznak legszelebb skálmájú művésze az összegörnyedt, leigázott magyar paraszt felbuzduló öserejét és korával megküzdő nem tudó, nyomorult végső összeomlását egészen kiválóan ábrázolta, úgy, ahogy azt Katona József elképzelte. Új felfogásban lépett elő Gertrudis alakja is. Kemény Erzsébet egy-egy mozdulatával, hideg, följényes arandulásával jobban kifejezte a nagyra-vágyó, számító, ravasz királynét, mint akármilyen hisztérikus, vagy dühöngő kifőréssel. Erthetetlen, hogy egy ilyen kvalitásos művésznőt miért pihentetett egész éven át a színház. Moóry Lucy művészetét hájásan fogadta a közönség; kár, hogy nem az igazi Melindát játszotta, mert a szerep nem illik egyéniségéhez. Kertész Sándor kissé bizonytalanul indult, végül azonban megtalálta a helyes hangot és kelően érzékeltette az őz Mihály tragédiáját. Miklós Klára párszavas jelenetében is bebizonyította, hogy Melindát is joggal eljátszhatta volna. Károlyi István jól ábrázolta a gyenge akarát, határozatlan II. Endrét. Hortobágyi Artúr Simon bánja nem annyira gyáva és gyenge jellemű embert hozott színpadra, hanem egy bárgyú arisztokratát. Daniss Győző patétikusan fogta fel Peturbán szerepét: nagy hanggal, de kevés befűről jövő meggyőző erővel és az igazi forradalmiság meliőzéssel játszotta a drámának ezt a kimagasló alakját. Kormos Lajos a szöveggel küszködött és ezért nem tudta azt adni, amit elvártunk volna tőle. Mezey Lajos néhol egészen jól megtalálta a kellő hangot, de inkább ágaskodó volt, mint jellemű. Szék Zoltán és Sasadi Gusztáv néhány-szavas szerepükben is igazolták a fiatalok tehetségét.

Előadás előtt Szabó Kálmán polgármester ünnepi beszédben emlékezett meg március 15-e jelentőségéről.

Ünnepség a rendőrségen

A debreceni rendőrkapitányság legénységi és tisztai állománya együtt ünnepelte meg március 15-ét. A Himnusz hangjai után 18-ét márciusának nagy jelentőségét méltatták a szónokok. Petőfi „Nemzeti dal”-a, „A XIX. század költőéhez”, „A Nép” című versei, továbbá *Ady* „Emlékezés Tancsics Mihályra” és *József Attila* „A Dunánál” című költeményei tették még színesebbé az ünnepséget, melyet Sárközi „Dózsa” című színdarabjának bemutatása, egy hatásos táborláz jelenet s végül a rendőrszeker által előjtszott Szózat rekesztette be.

MÁRCIUS 15-E AZ IGASZÁG-ÜGYI SZAKSZERVEZETBEN

A március 15-i ünnepségekből a debreceni bíróságok tagjai is kivették a részüket. A délelőtti ünnepségeken kívül délután az ítéletábla épületében külön ünnepi összejövetelt is tartottak, amelyen csaknem teljes számban megjelent az egész bírói, tisztviselői és altszói kar, hogy harmónikus együttérzéssel rója le kegyecetét a 48-as idők szabadságharcosainak emléke és eszménye előtt. Az ünnepi beszédet dr. Pósfényi Márton törvényszéki elnök, a szakszervezet tagja mondta.

Letartóztattak egy csodafegyveres összeesküvőt

Bartha Szabó mérnököt a politikai rendőrség letartóztatta. A mérnök a háború alatt német megbízásból kísérleteket folytatott új, titkos fegyverek szerkesztésével hadieszközöket, robbanóanyagokat tökéletesíteni. A felszabadulás után Arany Bálint bizalmasa lett és elvállalta az összeesküvők III. kerületi csoportjának vezetését.

Csak a Kommunista Part képviselője jelent meg a munkanélküliségi értekezleten

Sokszor írtunk a debreceni súlyos munkanélküliségről. A legutóbbi hivatalos adatok szerint is 7000-en felül van a munkanélküliek száma és annak ellenére, hogy az idő megengyhült, lényeges intézkedések érdekében nem történtek. Nagy Sándor, az ipar-tünet elnökének vezetésével egy bizottság tervezetét dolgozott ki a közmunkák megindítására, ezzel lehetségessé válnék a hivatalos intézkedések mellett a magánvállalkozásnak a bekapcsolása is.

Értekezletre hívta tehát össze a politikai pártok képviselőit, hogy velük ismertesse a szakértők által elfogadott tervet és pénzügyi fedezetet teremtsenek a miniszteriumon keresztül a debreceni munkanélküliség megoldására. Hétfőn éppen harmadikban hívta össze a képviselőket, azonban a Kommunista Part megbízottján kívül más nem jelent meg.

Ennyire érdeklí a többi pártokat a munkanélküliség problémája.

Rz MKP hadifogolykutató irodában, Vörös Hadsereg-tja 28. szám alatt, II. emeleten már kaphatók húsvéti válaszos levelezőlanok

KÖZELLÁTÁS

Hőfőhé, finom étőt hoznak forgalomba. A hónapok óta tartó nagyarányú sóbehozatal a mindenkori szükséglet kielégítése mellett, a kincstári söraktárakban jelentős tartalék sókészlet gyűjtését tette lehetővé. Ez a kedvező helyzet a Gazdasági Főtanácsot arra indította, hogy a hatósági jegyzendert megszüntesse és a só forgalmát szabaddd tegye. Ezzel kapcsolatosan a pénzügyminiszter most kibocsátott rendeletével újra szabályozta a különféle sófajták jövedéki nagykereskedői és fogyasztói árát. A garabos és törmelék étő ára kg-ként 156 forintra szállítottott le. A forgalomba kerülő étőt, valamint darabos és törmelék étő ára kg-ként egységeen a következő: viszonteladói ára 1.68, fogyasztói ára pedig 1.88 forint kg-ként. A sójövődék most finom étő elnevezéssel egészen kiváló minőségű, hőfőhé étőt hoz forgalomba, ezúttal kilonként 200 forintos áron.

Sóelszámolás. Értesíti a közlelmezési ügyosztály a fűszerkereskedőket, hogy 18-án, kedden A—K-ig és 19-én, szerdán L—Z-ig lesz a februári sóelszámolás az elszámolás, az elszámolás csak a fenti besorítás szerint történik. Közlelmezési ügyosztály.

Alacsony a normálstátus

Hétfőn délelőtt rendkívüli zárt tanácsülés tárgyalta a normálstátus ügyét. A belügyminiszterium az adóhivatálnál és a javadalmi hivatalnál rendkívüli alacsonyban állapította meg a költségvetés és a megoldás komoly fejlesztést okoz az illetékeseknek. Végleges döntést a tanácsülés nem hoztak, mert az egyes ügyosztályok még nem készülték fel teljesen. A héten még egyszer összejül ebben az ügyben a tanács és akkor hoz végleges határozatot.

HOL SZÓRAKOZZUNK?

Csokonai-színház

<p>18-án, kedden fél 7-kor</p> <p style="text-align: center;">HÁROM A KISLANY munkáelőadás</p> <p>délután 3. kor</p> <p style="text-align: center;">SZALL A MESE SZELLO SZÁRNYAN</p> <p style="text-align: center;">Nagy gyermek mesedélután!</p>	<p>22—23. szombat, vasárnap</p> <p style="text-align: center;">Latabar Kálmán vendégjátékai</p> <p>szombat és vasárnap este a CSARDÁSKIRALYNO legnagyobb szerepében</p> <p>vasárnap d. u. olcobb helyarakkal Latya szenzációs magánszámát kacagató tarka műsor keretében</p>
---	---

Haovéd Hacioni—Hanoar Hacion.

bemutatja STEFAN ZWEIG:

JEREMIÁS

című világhírű drámáját a tanácsteremben kedden és szerdán este 7 órai kezdettel

Műsor: Deák Ferenc-u. 6., I. em. — KLEIN látszerésznél és CSILLAG könyvkereskedésben

<p>APOLLO MOZI</p> <p style="text-align: center;">ARAT A VIHAR</p> <p>Főszerepben: Ray Milland—Paulette Goddard és John Wayne</p> <p>Amerikai színes filmesoda. Egy mindent elsöprő vihar és egy mindent túlélő szerelem csodálatos története</p>	<p>Vígyszínház-mozi</p> <p style="text-align: center;">Ma utoljára!</p> <p>Debrecenben először! A legnagyobb táncos, zenés amerikai vígjáték Tavasza a Broadwayn</p> <p>Főszerepben Mickey Rooney—Judy Garland</p> <p>Előadások 3—5—7 órakor</p>
---	--

Férfi divatszövetek

és női kabátszövetek nagy választékan olcsón vásárolhat

Hegyi posztó, belésárú szaküzletében **Degenfeld-tér 10.**

A magyar mezőgazdaság átszervezését csak a szövetkezeti termelés oldhatja meg

Szövetkezeti gyűlés Debrecenben

Debrecen és Hajdú megye, de az egész Tiszántúl gazdasági életének szempontjából rendkívül jelentős szövetkezeti nagygyűlést tartottak vasárnap délután az Arany Bika nagytermében. A gyűlés központi szónoka, Vincze Oszkár a szövetkezeti kérdés minden részletét tárgyalva megvilágításban mutatta be az érdeklődő hallgatóknak, amelyek sorában a debreceniek kivétel a megye minden egyes szövetkezetének képviselői megjelentek.

A gyűlést Sándor László nyitotta meg, majd Vincze Oszkár bevezetőjében vázolta a régi Magyarország egészségtelen szövetkezeti rendszerét. Rámutatott arra, hogy az *úri Magyarország a nép egészséges ösztöneit nem engedte kifejeződni, a szövetkezeti gondolat elre grótok álltak és a szövetkezeti apparátust is arisztokratákkal és svábokkal töltötték meg.* De kalandorok is szép számmal ferköztek a szövetkezetek vezető pozícióiba és kihasználták azokat. Ezért vált a nép széles rétegei előtt a szövetkezeti gondolat elhírhedt, egy nagyrésze pedig egyáltalán nem is érti annak gazdasági és szociális horderejét.

Annakidején a szövetkezetek is segítettek az értékes magyar terményeket Németországba szállítani, az értéktelen játékszerek ellenében. Most a szövetkezeteknek a nép szükségleteinek szolgálatában kell állniuk. Ha a szövetkezeti tagok aktívan működnek, az ellenőrzésben állandóan résztvesznek és nemcsak évente egyszer tíz deka savanyú cukor osztalékban részesülnek, akkor a szövetkezeti gondolat minden valóságosság szerint, hamarosan megismerődik. Ezt fogja elősegíteni a központi ellenőrzés és irányítás is.

A földműves szövetkezetekről beszélve, leszögezte azoknak létjogosultságát, mivel a magyar mezőgazdaságnak kerti gazdaságra való átszervezését csak a szövetkezeti termelés oldhatja meg. A szemtermelés két-három év múlva már nem lesz kifizetődő számunkra, tehát elsőrendű feladata a földműves szövetkezeteknek, a termelés korszerű átállítása. Sokan azt tervezik, hogy ezzel a kolhoz-rendszer akarjuk megvalósítani. Ennek a legelőnyösebb cölöve maga a telekönnyezés. Aki tehát a kolhozmezt terjeszti, az szándékosan igyazat a szövetkezetek ellen.

A Magyar Kommunista Párt annakidején követelte, hogy szövetkezeti központot állítsanak fel, s csupán kényszerből járultak hozzá a munkáspártok a 2330. számú rendelethez, amely a Hangya-vagyont kettéosztotta. Kimondhatatlan kárára vált ez a szövetkezeti életnek, s ezt a mostani új szövetkezeti törvény meg is szünteti. Az új egységes szövetkezeti központon kívül két önálló szektor fog működni. Az egyik a kiskereskedők, akik a maguk bevásárlási szerződés alakítják meg. Ezzel is beigazolódik, hogy a szövetkezeti rendszer nem tör a kiskereskedelem egzisztenciális törekvéseire. Ez külön csapáson fog haladni. Úgyanígy a kisipari termelő szövetkezetek is. A kismesterek szövetkezetek hatalmas prosperitás előtt áll; nyitva van az út előttük az univerzális szövetkezésbe bekapcsolódni. Hazánkban a ruhaipar az elmúlt rendszerben olyan nagyot fejlődött, hogy a csehket és osztrákokat is tálhaladta. Végzetes volt azonban, hogy egy-két nagyvállalkozó fölézte le annak hasznát, olesó konfekcióberek mellett használta ki a pénznelküli kisiparosokat. Ha ezek a kisiparo-

sok most szövetkezetbe tömörülnek, felvehetik a versenyt a nagyvállalkozókkal. *A 3 éves terv a harmadik év végén 15 millió textiltöbblet termeléshez vezet és így még exportra is felhasználható.*

A háborúban már nehezebbek a lehetőségek, mert a háború alatt a magyar állatállomány tekintélyes része elpusztult, a nyersborszállító államok pedig maguk is rátertek a földolgozásra. Ennek ellenére sikerült eddig is valamennyit importálni és a nehézségeket áthidalni. Nagyobb mérvű azonban az asztalosipar nyersanyaghiánya, amelyért különböző készárukat kell exportálnunk. Ezt is biztosítani fogjuk és a 3 éves terv végén 50-000 komplett szobabútor fogunk gyártani. Az élelmiszeriparra is nagy szerep vár

a 3 éves terv folyamán. Szövetkezetek útján bebizonyíthatják, milyen mértékben képesek szolgálni az ország újjáépítését, amit erjükhez mérten, vagy azon felül eddig is megtettek.

Hangsúlyozta azonban Vincze Oszkár, hogy a szövetkezet nem csodaszor, komoly erőfeszítés nélkül új értékeket felmutatni nem lehet. *Lényeges, hogy a szövetkezetekben a demokrácia szellemének megfelelő vezetést legyjen.*

A Kommunista Párt érdeme, hogy megállta azokat az erőforrásokat, amelyek a szövetkezésben rejlenek és ennek érdekében mozgósította erőit. Minden remény megvan arra, hogy a szövetkezeti mozgalmon keresztül maradandót fog alkotni a magyar demokrácia a magyar nép számára.

A nagy tetszéssel fogadott értékes előadást Sándor László mondott köszönetet és felhívta a hallgatóság figyelmét arra, hogy az itt hallottakat saját községeikben, saját szövetkezeteiknél hasznosítsák a dolgozó parasztság és munkásság javára.

Országos botrány Hajdúböszörményben

Leigazolták a háborús bűnös dr. Csorba Antalt

Országra szóló botrány történt március 8-án Hajdúböszörményben: a II. számú Igazoló Bizottság leigazolta dr. Csorba Antalt MÉR megyei főbíró, volt országgyűlési képviselőt és MOYE elnököt, a város első számú háborús bűnösét.

Futótűzként terjedt el az igazolás híre, s ebben a kérdésben valóban példás együttműködésről megmondult a város minden pártja és szervezete. A NOT által elítélt Csorba ügyében pártközi értekezlet ült össze, hogy meg tárgyalja a demokrácia arcúncsapásával létrejött igazolási ügyet.

Itt derült ki, hogy a Bizottság elnöke, Szabó Imre, 1946 június óta nem tagja a szakszervezetnek, pedig az küldte be elnöknek a Bizottságba. A szakszervezet azért nem hívta vissza, mert úgy tudta, hogy az Igazoló Bizottság már nem működik. Megállapították azt

is, hogy az igazolási eljárás közbíróként történt, a Bizottság két tagja egy-két órával előbb értesült a tárgyalásról.

Az igazolásnál a rendelet által előírt szakértő — ebben az esetben az ügyvédi kamara megbízottja — nem jelent meg s már csak emiatt sem hozhatott érvényes határozatot az Igazoló Bizottság.

Most a hajdúböszörményi szakszervezet és a politikai pártok memorandummal fordultak Hajdú megye főispánjához, akitől kéri a II. számú Igazoló Bizottság azonnali feloszlását s új bizottság megalakításával a Nemzeti Bizottság megbízását.

A headványt a pártok fejelesei — így a Kiszegedpárt — szívesen Szabó Gábor párttitkár alá.

Keretlegény, akit még társai is megverték kegyetlenségéért

Bestiális keretlegény ügye került hétfőn a népbírósa Tomolatánácsa elé. Ifj. Dalmi Sándor 32 éves, Ebes 93. sz. alatt lakó földműves 1940 és 1943 között, mint szakszervezet keretlegény és szakszervezetek volt a 8/4, majd a 8/6. számú közérdekű munkásszáznál. Úgy a magyarországi kiképző táborokban, mint az orosz fronton kegyetlenül bánt a munkaszolgálatosokkal, ütötte-verte őket, élelmüket elvonta, a fagyott lábujjait is alig tudó betegeket nem engedte gyengékedőre, hanem kényszerítette őket a munkára. A visszavonulás alkalmával a lemaradókot agyonlövésével fenyegette. Sztarij-Oszkol közelében Karfunkel Ignácot, Klein Miklóst és egy harmadik muszt agyonlőtt, mert egy szekeret tolvaj lemaradtak a csapatától.

Dalmi Sándor tagadta a vádakat. Állítása szerint senkit sem bántott s a három munkaszolgálatost már holtan találta az országúton. Már vallomása során ellenmondásokba keveredett s a tanúk vallomása megerősítette, hogy Dalmi még a keretlegények közül

is kitűnt ritka kegyetlenségével. Adler László vallomása szerint Dalmi olyan kegyetlen volt, hogy emiatt fejelemje is volt. Állandóan ütötte-verte az embereket egy gumibottal. Volt olyan beteg, akinek a fagyott lába már valósággal rothadni kezdett, mégis munkára hajszolta. A visszavonulás során nyolcadmagával le akart maradni. Mikor Dalminak ez tudomására jutott, visszafordult. Ő négy másik társával ekkor megszökött, de 3 fagyott lábú beteg nem tudott elmenekülni, mire Dalmi agyonlötte őket. Karfunkel, Klein és egy harmadik muszt vették az áldozatok. Vallomására esküdt telt.

Hasonló kegyetlenségekről vallott Szigeti József, Róth Gyula és több más tanú. Hajdú István, aki mint keretlegény szintén a 8/6. száznál szolgált, azt vallotta, hogy Dalmi annyira durva volt, hogy a beosztott keretlegények is gyűlölte. Egy alkalommal megverték, sőt rá is lökte a keret tagjait.

A munkaszolgálatosokat az előírt időn túl is dolgoztatta s hatáskörét messze túllépte.

A népbírósz bíróválasztásának terjesztett elő, melynek érdekessége az, hogy három csehlovák állampolgár kihallgatását kéri diplomáciai úton. A népbírósz a tárgyalást elnapolta azzal, hogy azt május 9-ig újra ki kell tűzni. Dalmi az újabb tárgyalásig letartóztatásban maradt.

A kisiparosokat a munkáspártok támogatják

Nyersanyagot kapnak a debreceni timárok

A debreceni timárpárosok súlyos nyersanyaghiányát 50 tagú küldöttség adta elő az iparügyi minisztériumban, rámutatva arra, hogy ez milyen sok iparost, segédet és hozzátartozót taszít egészen súlyos nélkülözések közé. Közponzilag kell a problémát megoldani, mert egyéniileg a jelenlegi anyagellátási korlátozások miatt bakaikon segíteni nem tudnak.

A kisiparos küldöttséghez csatlakozott a Magyar Kommunista és a Szociáldemokrata Párt egy-egy képviselője is, akik a kérelem jogosságát támasztották alá az illetékes fórum előtt.

A közbenjárásnak eredménye lett: két vagon nyersbort utaltak ki a debreceni timárok számára, sőt további szállításokat helyezték kilátásba. A központi kiutalás révén biztosítva van az is, hogy az iparosok kapacitásuk arányában részesüljenek az elosztásban és nem fordulhat elő az, ami a múltban nem egyszer, hogy csak néhány kivételzett jutott nyersanyaghoz.

A debreceni timárok meglepődésével vették tudomásul, hogy a kisiparosság érdekében ismét a két munkáspárt fejtett ki eredményes tevékenységet.

Vadírat Abonyi volt állomásfőnök ellen

Vadíratot adott ki a népbírószség Abonyi Gyula MÁV felügyelő, volt állomásfőnök ellen háborús és népelelenségi bűnűjéért. Azzal vádolják, hogy a háború alatt állandóan igazolt a szövetségesek

ellen és uszított a németek melletti végsőkig való kitartásra; durván és gorombán bánt a munkásokkal, nem engedte őket szabadságra. Rövidesen népbírósa elé kerül.

Végleges valorizációs rendelet készül

Gazdasági életünk napról-napra fejmerülő problémája, hogy az infláció előtti időkbeli fennmaradt követeléseket és tartozásokat, amelyek még pengőösszegre szólnak, miképpen rendezzék.

Az igazságügyminisztériumban hosszabb idő óta folynak már egy végleges valorizációs rendelet előkészítési munkálatai. Ennek során fejmerült a kérdés, hogy a valorizáció milyen átszámítási kulcs alapján történjék? Négy ilyen lehetőség adódott, mégpedig a történelmi szabadpiaci áralakulása, az adópengő megállapítására használt árindeks, a megélhetési index és végül az épület-helyreállítási költségek alakulása. Az erre vonatkozó számítások már megtörténtek, amennyiben az Anyag- és Árhivatal, valamint a Nemzeti Bank mind a négy szempont szerint

elkészített egy-egy átszámítási táblázatot. Ezek közül fogják majd kiválasztani azt, amelyiket a valorizációs rendelet számítási alapul vesz. Az átértékelési számítástól függetlenül természetesen a valorizációs rendelet azt az elvi kérdést is tisztáznia fogja, hogy milyen természetű követelések és milyen mértékben kerülhetnek átértékelésre. Ertesülésünk szerint mihelyt az igazságügyminisztérium elkészül munkájával, a pénzügyminisztérium és a Gazdasági Főtanács megbízottjaival közös tanácskozásra ülnek össze és tisztázni fogják a valorizációs rendelet végleges irányelveit, állásfoglalásukat az átszámítási kulcs kérdésében, azután az egész komplexumot minisztertanács elé terjesztik.

Nagysikerű estet rendezett a vagongyári MNDSz a Bartók-kollégium népi csoportjával

Az MNDSz vagongyári csoportja vasárnap nagysikerű műsoros estet rendezett.

Cykeres Józsefné, az MNDSz helyi titkárnője nyitotta meg a családias ünnepséget és bejelentette, hogy az ünnepély tiszta bevétel a „Siess, adj, segít” céljait fogja szolgálni.

Dr. Molnár Győző rendőrkapitány tartotta meg ezután mindvégig nagy érdeklődéssel kísért értékes előadást. Minden öntudatos magyar nőnek az MNDSz zászlaja alá kell állnia. — mondotta. — A magyar nők hozták a magyar szabadságot és demokráciát és a legnagyobb áldozatot s ezért mindenképpen méltányos, hogy most a demokrácia felépítésében is kivessék az őket megillető részt.

Ezután a Bartók-kollégium népi csoportjának bemutatójára került sor. A NéKOSZ-induló után Rakai István, a kollégium kulturális vezetője mondott rövid megnyitót. Nádasdi József kollégista Ady: „A márciusi Naphoz”, majd a műsor további folyamán Petőfi: „A nép nevében” című versét szavalta nagy sikerrel.

Lemhényi Jenő, a Bartók-kollégium igazgatója magyarózta meg ezután rövid, tartalmas beszédében a népi kollégiumok jelentőségét és a Bartók-kollégium különleges szerepét és feladatát a népi kultúra terjesztésében. Oláh György Ady: „Emlékezés Tancsics Mihályra” című versét szavalta, majd a kollégiumi énekar magyar katonanótákat énekelt. Magyarruhás kollégisták népi táncbemutatója következett ezután: a komáromi csárdás, kanászfalvi rezzgő, kőnyi verbunkos.

A kollégiumi énekar Juhász István vezényletével 48-as katonanótákat adott elő, majd újra megjelentek dörgő taps mellett a táncos párok, hogy Kiss Ernő zenéjére román néptáncokat mutassanak be.

A Rakai István ügyes összekötő szövegével kísért műsor után a vagongyári MNDSz-asszonyok kevéceen megvendégelték a népi kollégistákat, majd a fiatalaság táncrapordult és a késő esti órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

iszonteladók kereskedők!
AJANLOK ÖRÖLT **KONYHASÓT**
100 kilogrammonként 140 forintos árbán

László fűszer-, gyarmat-, festék- és rövidáru nagykereskedő
Vörös Hadsereg-útja (Piac-utca) 83 szám

Ne dobja el ócska kalapját
Oicsón újja alakítja
KALAPIPAR
KIZÁRÓLAG
SZÉCHENYI-UTCA 7

PAJOR JÁNOS
Órás üzletét
áthelyezte
Miklós-u. 2. alá

„Két út áll a magyar ifjúság előtt!”

Az Ifjúsági Akadémia előadásoratórában Hegedűs András nemzetgyűlési képviselő „A négyvennyolcas mozgalom” címmel tartotta meg előadását nagy érdeklődés mellett. — Az ifjúság előtt két út áll — mondotta többek között Hegedűs András. — Az egyik út, láttuk, hová vezetett: az összeesküvökhöz, a magyar demokrácia megbuktatásához, a népi kollégiumok útja ez. — A második út, láttuk, hová vezetett: az ország demokratizálásához, a dolgozók felemeléséhez, a népi kollégiumok útja ez. — Előadása során részletesen megvilágította az előadó a márciusi ifjúság szerepét, majd a mai ifjúsági problémákat.

Összeverekedett a rendőrökkel

Miképpen vasárnap a kultúrpalotában a Kálmán János mi-keperési lakos is. Kálmán meg-keperésénél fogva a rendőrökkel is az est folyamán egyre többet ivott. Végül az egyik rendőr figyelmeztette, hogy viselkedjék csendesebben. Erre Kálmán nekifutott a rendőröknek és dulakodni kezdett velük. Mikor a többi rendőrök be-foglták, becsmerélő kezdte a rend-őrséget és a demokráciát. Letar-totzták és beszabították a deb-recei rendőrség fogdájaiba.

Munkás képzőművészeti tanfolyam indul

A rajz és festészet iránt hajlamos bíró és a művészet iránt érdeklődő szervezett munkások számára munkás képzőművészeti tanfolyamot szervezett a debreceni Szakszervezetek Szakmaközi Bizottsága. Ezen heten-két alkalommal, szerdán és pénteken 5-7-ig gyakorlati oktatásban lesz részük a hallgatóknak, míg az elméletet heti egy órában adják elő a képzőművészek. A tanfolyamot később eszabrázat, kirakatszerzés és befűvésztanítás fogja kiegészíteni. A tanfolyam résztvevői számára szerdán délután 5 órakor a szaksze-rvezet, Arany János u. 2. szám alatti székfűvésztanítást tartanak, ahol a részletes program-mot fogják ismertetni. Erre a szak-észervezet minden a képzőművészet iránt érdeklődő, vagy azzal már re-gebben is foglalkozó tagját meghívja. A tanfolyam tandíja havi 10 for-int, míg a beiratás-kor 5 forintot kell fizetni.

Egy fiatalos gázbombát dobott az udvarra

Feljelentést tett a rendőrségen Molldóvány János kerékpártörtes-tér, Hortobágy-utca 5. szám alatti lakos egy fiatalos gázbombát dobott az udvarra. A rend-őrség azonban kiszűrt a helyszí-nére és megállapította, hogy a gázbomba még a harcok idejéről maradt meg. Halakutatást tartot-tak a fiatalos lakásán, ahol fegyvert is találtak. A fiatalos be-valójára, hogy úgy a fegyvert, mint a gázbombákat a debreceni harcok ideje óta tartogatta magán-án. Orviseb vették.

ISMÉT ERKEZETT Női, férfi gyermek kőfűkötő, pullover 19.66, harisnya, zokni, kész kőfűkötő, tavaszi szövet, selyem újdonságok HERECSÉN Divatház CSAPO-UTCA 8.

Az értelmiség és a haladás

Széljegyzetek a Szabad Fórumhoz

Jó négy száz évvel ezelőtt Deb-receen még pezsdülő élettel volt tele. Néhai Méliusz Péter püspök ugyancsak kemény vitákban bir-között ellenfeleivel, az érvek és ellenérvek nem igen voltak tom-pábbak holmi verekedésre szánt kardoknál. Akkoriban erős hitvít-ták székhelye volt Debrecen, for-rongó indulatok tanyáztak bást-tyákkal nem védett házaik közt. S úgy tudjuk: ez a vitaköz, egy-más meggyőzését célzó szellemiség nem igen fogyott ki évszázadok alatt sem s mindig volt valami-lyes lehetőség, hogy megmérkő-zzenek az ellenfelek. Mert ellenfe-lek voltak ám mindig s keresték is egymást.

Szétnevezhetünk a városban. meg-kérdhetjük: vitáznak-e. Mert lát-hatunk „négy-öt magyar összehaj-ol” című asztaltársaságot, hal-lunk suttogást, — és hallhatunk előadásokat. De vitaközök oly kevesen vannak, mint Debrecen történetében soha.

Ertelmiséginek általában azt az értelmest embert szoktuk ne-vezni, aki értelmi munkával fog-lalkozik, értelmével szolgálja a közt. Mindenesetre Debrecenben jó párezer ember szokta magáról elmondani, hogy értelmiségi. Lá-t-hatatlan harmadikként oda szok-t sorakoztatni a munkás-paraszt dolgozó mellé az értelmiségi mun-kást, azonban mint magatartást, kevesen árulják el. Az értelmiségi ember jellegzetes jegye, hogy ál-talában önálló véleménye van mindenről; a jelenségek és esete-gek között világosabb áttökín-téssel bír, ebből folyólag minden-hez hozzászól, vitatkozik, meg-győző, vagy a még világosabb lá-tásúól meg hagyja magát győ-zetni. Ebben mindenki egyetért. A körül a kérdés körül már las-sanként könyvtárnyit írnak össze, hogy miért nem jelentkezik már az értelmiségi, ha használni meri ezt a jelzőt? Nem pro domo írjuk a következő sorokat: igazság, nincs mit leplezgetni. Megindult Debrecenben is a Szabad Fórum ma-tiné, és vitáest sorozata, jór-mán az „értelmiség” nélkül. Akik ott megjelennek, vitáznak, csak erősítik a véleményt, hogy Deb-receben vagy gyenge az értelmisé-gi szellemi kvalitása, mert nem tud megszólalni, vagy nem haladó (még nem is politikai, hanem a szellemi fejlődés tekintetében sem) és nem mer megszólalni.

A jelenségek vizsgálata nagyon szomorú valóság igazságát kezdi bizonyítani. A régi dicséret-polgári középosztály megmaradt-jai, s azok nevelői úgy élnek a népi demokráciában, mint a cse-repbeültetett virágok az élő kert közepén. Semmi kapcsolatuk nincs a mával, csak közös levegőt szv-nak. Az a réteg, amely a köz-el-múltban felelősségérvét elju-tott a néperet való aggodalomig és a messiánisztikus várakozásig, ma csalóva ténfereg. Csak kevesen vannak: az egészen új növésűek és a régi kipróbált haladók, akik tudják helyüket. Százalékszámot nehéz mondani, de a fenti sorrend-tömegről is elképzelést nyújt.

Az első csoportról, az úri tanu-lókról már nem érdemes írni. Égetőbb kérdés a második csoport helyzete: a felelősségérvők, akik ma rökönnyöve állnak és a mult-beli elveiket vallva csodálkoznak, hogy állításaikat reakciósnak bélyegzik. Ha nincs haladó ér-telmiségünk oly tömegben, mint népi demokráciánknak szüksége van, ezek táborából még lehet pro-gresszíveket nevelni. Debrecen ér-telmiségének jelentős része ezek-ből kerül ki, érdemes ezeknek világnézeti alapját: szemügyre venni. A népi mozgalom ezek rossz közérzetéből s a parasztság feltörő, egyelőre irodalmilag meg-nyilatkozó forradalmi vágyából keveredett össze. Akkor ez tett-pótlás volt, mert a kitörni készülő feszítőgőz itt kisurrantott. Ez a csoport még mindig abban az állapotban él, annak szelleméből táplálkozik. Jellemző magatartá-sukra, hogy bizalmatlanok minden új életformával szemben, ami akár parányit is változtatni akar hely-zetükön. Az álmaik többé-kevésbé

meglett ember rögzíteni szeretné a világot, nem szereti a fejlődést, mert ez nyugalmát megháborító harsallat jár. Azért menekül ez az értelmiségi réteg makacsul a népi írókhoz, mert ezek irodalma még egy volt boldog világ kifejezése. A faluban a nyugalmat, állandósá-got látja, saját közbiztonságát, a város pedig a harcok tülekedést mutatja. Elismeri, hogy a falusi életnek is megvannak árnyoldalai (ezeket mellőzi is egyre), viszont a városban csak a kibírhatatlan jelenségeket veszik észre. Ez a csoport például azért mond maka-csul népi kultúrát, mert az egy-zárt, nyugodt világot ad, azért parasztot és magyart, mert még faji alapom áll. Azért szeretik a szimbólumokat, a népi mítoszt, mert mind egy kaptafa, mire azt húzhatnak rá, ami jólesik. Ezek azt mondják, hogy a mult iro-dalmának pl. vannak mára szóló pa-rancsai, nem merik elismerni, hogy az irodalom egy-egy kor társadalmi valóságának valami-képpenváló tükröződése, ábrázoló-dása; nem tudják, hogy van kor és hely és egyéniség, amikor, ahol és akinek csak szimbólumok-ban, mítoszokban lehet és kell be-szélni, máskor, másutt és más va-lakinek pedig nyíltan szabad esu-pán. A közelmúlt népi irodalmá-ból sem a pozitív hitet tanulják

el, hanem a babonák és szimbó-lumok szép, úgymagyarázomahogy-tetszik kifejezőit. Nem sejtik, hogyha azért lelkesednek, ami öt éve progresszív tartalmat fejezett ki, ma reakcióssá is válhat, mert ellenforradalmi szándék is lapu-lhat mögötte. Végül primér jelen-ségeknek vélik a kultúrát, talán sa-ját maguk „tekintélyét” is bizto-sítani akarják ezzel s istenkísértés-nek vennék azt kimondani, hogy a kultúra a társadalmi és gazda-sági erők mögött, azoknak valami-nyenképpenvaló folyamánaként jelentkezik, ha az állandó feszül-tésben kölesönös hatással is van-nak egymásra, csak az elsődleges erők fejlődésével változik a kul-túra is.

A DMTE hív és vár

A társadalmi sportegyletek csak azoknak hajlandók felszerelést, sportolási lehetőséget adni, akik rekordokat tudnak elérni. A Mun-kás Testező Egyesületnek ezzel szemben az a hivatása, hogy a munkássors miatt gyengén fejlett ifjak és lányok tömegei részre sportolási lehetőséget biztosítson, hogy különböző szakosztályain keresztül ezeknek a munkásifjak-nak és leányoknak százait, sőt ezreit a sport által testileg meg-erősítse, meggedze, hogy részre a sporton keresztül öntudatos szellemi kiképzést is adjon. — A MTE ezen hivatásának munká-jának elvégzésére a támogatást csak a munkásság és azok veze-tői részéről várhatja. Felhívással fordulunk a munká-sághoz, az üzemi bizottságokhoz,

el, hanem a babonák és szimbó-lumok szép, úgymagyarázomahogy-tetszik kifejezőit. Nem sejtik, hogyha azért lelkesednek, ami öt éve progresszív tartalmat fejezett ki, ma reakcióssá is válhat, mert ellenforradalmi szándék is lapu-lhat mögötte. Végül primér jelen-ségeknek vélik a kultúrát, talán sa-ját maguk „tekintélyét” is bizto-sítani akarják ezzel s istenkísértés-nek vennék azt kimondani, hogy a kultúra a társadalmi és gazda-sági erők mögött, azoknak valami-nyenképpenvaló folyamánaként jelentkezik, ha az állandó feszül-tésben kölesönös hatással is van-nak egymásra, csak az elsődleges erők fejlődésével változik a kul-túra is.

A „jóhiszemű” értelmiség ezt még nem gondolta végig, vagy nem is meri. Pedig a jóhi-szeműség fokmérője az, ha meri s utána kockáztatni is meri véle-ményét. A hallgatás, vagy a fej-lődésből lemaradás okvetlenül a „belső hitangok” felé sodor. Ak-kor aztán nem lehet ok a pausz-ra, ha a nem-gondolkozásért a százévet késett újjászületés nem kedvükre, hanem nélkülük, sőt ellenükre következik be. Az ér-telmiségi ember „értelmes”, földol-ga a gondolkodás. Debrecen ér-telmisége mai „választói komédiájá-ban” végre is dönthetne. Egy pezsgő szellemi életű Debrecen, szellemileg is felszabadulva, méltó lenne a készülő jubileumhoz. Mert a társadalmi erők immár készen állnak! VARGA IMRE.

Mentsük meg gyümölcsfáinkat!

Rügyfakadás előtt végezzük a gyümölcsfavédelem legfontosabb munkálatait, az erómvívi és per-metezési munkákat. Ez a két munkát szorosban kapcsolódó egymáshoz, egyik a másik nélkül eredményre nem vezet. Tartsuk szem előtt, hogy a rügyfakadás előtt permetekezést mindig meg kell előznie a gyümölcsfavédelemi előmunkálatoknak. Koronariktással kezdjük a munkákat, hogy a fa koroná-ját megfelelő rükkasgúvá tegyünk, mert így érjük el a napfény és levegő kelő behatolását, ami nélkülözhetetlen a szakszerű gyüm-ölcs terméshoz. Az első rükkas-dítt koronaszekcnek ugyanis legjob-b bűvőhelyei a gomba- és rovarkár-tevőknek, mert itt párhuzamosab-ban a levegő az első rükkasdítt koron-átja, mert nem tud tökéletesen beérni, eszafnyu, és szintelen ma-rad, értékesítésre sem lesz alkalm-as. A koronariktással egyidő-ben eltávolítjuk a hernyófészkeket és petecsomókat, úgyszintén a gombakártevőket. Ha ezeket el nem távolítjuk, úgy a tavaszi fel-velegedés idején tömegesen bú-jnak ki a kis hernyók és a fiatal-zakadó lombotof lerágnák. A koronariktással azonban óva-togyan végezzük el, mert a gyüm-ölcsfák gyökerezte az előző év-ben már az erómvívi és a felüle-tének tápanyagból való elűzésára a fa minden részét, mert csak így rendezkedett be és na ezt nem vesszük figyelembe, az erómvívi munkákkal és visszametszéssel

Helyet az UFOSZ-nak a szabadság városában

Amikor jelentkeztem a gazdasági felszerelésre szánt hitel igénylésére, nagy meglepetéssel láttam, hogy az UFOSZ-nak még mindig nincs saját helyisége. Ugy látszik, megváltozott a világ két év óta, mert a földigényia bizottság megalakulása után rövidesen helyet kapott a városzara emeloten s ott folytathattuk a munkát, lelkesen. Az UFOSZ helyi vezetősége már hetek óta meg van választva, de helyiség még mindig nincs. Az összes úgagadk nevében kérdem az illetékesektől, hogy miért nincs helye az UFOSZ-nak a „szabadság városában”? Nemcsak kérdem, hanem el is várom, hogy a szak-szervezetek és az összes úgagadk ségei azonnal intézkedjenek a fősipa-nokkal és a polgármesterekkel egyet-tesben, hogy közmegelőzésre adjanak helyiséget az UFOSZ-nak. Ezt kérik, ezt várják a többet termelni akaró deb-recei úgagadk és nevében én. Takács István, Bellegelő.

Sertéssel is manipulált az olajpanamista

Budapestről érkezett újabb fel-jelentés a szokásosban lévő Mész-ros József Kossuth-utca 16. szám alatti lakos ellen. Mészáros a rendőrség nagymennyiségű olaj-nek elikkasztása miatt körözött. A sikkasztott olaj értéke tízezer forint körül van. Az újabb fel-jelentő Ákos Károlyné Dandz-utca 24. szám alatti lakos. Mész-ros két sertést adott el neki, az árát előre fejtette, a sertést azon-ban természetesen nem szállta a le.

Rádióműsor

Március 18. Kedd. Budapest I. 6.30: Falurádió, 6.30: Törna, 7: Hírek, 7.20: Hanglémez, 7.30: Izraelita vallásos félóra, 8: Elő-adás, 8.15: Hanglémezek, 9: Szabóné, zene, 10: Hírek, 12: Hírek, 13.15: Jazzegyüttes, 13: A könyvtudás tel-telmel, 13.15: Enkl zongorkarizetel, 14: Hírek, 14.10: Előadás, 14.30: Izra-éli énekkarok, 15: Szövetkezeti meg-gyedóra, 15.15: Rádióiskola, 15.30: Műsorismertetés, 16: Kamara ope, 16.45: „Az önző orias”, mese, 17: Hí-rek, 17.10: Parthíradó, 17.30: Vörös-kereszt közlemények, 18: Hanglémez, 18.15: Mit üzen a rádió? 18.45: Világ-híradó, 19: Kerítógök, 19.45: Helyezési közvetítés, 20: Hírek, 20.20: Előadás, 20.35: Népi kamaragyüttes, 21: Hely-szemle, 21.25: Hanglémez, 21.40: An-gol nyelvoktatás, 21.50: Hírek orszu-l, 22: Hírek, 22.20: Mit hallunk holnap? 22.30: Cigányzene, 23: Hang-lémezek, 24: Hírek, 0.10: Hírek tan-csál, 0.20: Hírek angolul. Budapest II, 17: Táncczene, 18: Hí-rek, 18.05: Szalonzene, 18.30: Kama-rakórus, 19: Előadás, 19.15: Hanglé-meze, 19.30: Falurádió, 20: Operett, 20.45: A rádió szabadságvége, 21: Hírek, 21.15: Cigányzene, 22.15: Operaszíndetek.

Olvasóinkhoz!

A NÉPLAP kedvezményes elő-fizetési lehetőséget nyújt olvasói részére. Ha ma előfizet, április 1-ig ingyen kapja a

NÉPLAP-ot Fizessen elő még ma!

Az alanti szelvényt vágja le és küldje vagy hozza be még ma a kiadóhivatalba.

Előfizetek a Néplapra 1947 április 1-től. A lapot április 1-ig ingyen kapom. Az előfizetési díját — havi 10 forintot — nyugta ellenében kiegyenlítem. Név: Lakbely: Aláhás:

